INDIVIDUÁLNA VÝROČNÁ SPRÁVA

Mestskej časti Košice - Šaca

za rok 2022

Obsah

1. Identifikačné údaje mestskej časti 3
2. Organizačná štruktúra mestskej časti a identifikácia vedúcich predstaviteľov 3
3. Poslanie, vízia a ciele 5
4. Geografické údaje o mestskej časti, demografické údaje, z histórie mestskej časti, pamiatky, symboly 9
   - 4.1 Geografické údaje 9
   - 4.2 Demografické údaje 10
   - 4.3 Z histórie mestskej časti 10
   - 4.4 Kultúrne pamiatky 11
   - 4.5 Symboly obce 11
5. Plnenie funkcií mestskej časti v oblasti výchovy a vzdelávania, sociálneho zabezpečenia, zdravotníctva, kultúry a zamestnanosti 12
   - 5.1 Výchova a vzdelávanie 12
   - 5.2 Sociálne zabezpečenie 12
   - 5.3 Oblasť zamestnanosti 13
   - 5.4 Zdravotníctvo 13
   - 5.5 Kultúra a šport 13
6. Informácie o vývoji mestskej časti z pohľadu rozpočtovníctva 14
   - 6.1 Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2022 14
   - 6.2 Výsledok rozpočtového hospodárenia za rok 2022 16
   - 6.3. Rozpočet na roky 2023 – 2025 17
7. Informácie o vývoji mestskej časti z pohľadu účtovníctva 18
   - 7.1 Majetok 18
   - 7.2 Zdroje krytia 19
   - 7.3 Pohľadávky 19
   - 7.4 Záväzky 20
   - 7.5 Hospodársky výsledok za rok 2022 - vývoj nákladov a výnosov 20
8. Ostatné dôležité informácie 21
   - 8.1 Prijaté granty a transfery 21
   - 8.2 Poskytnuté dotácie 21
   - 8.3 Významné investičné akcie v roku 2022 22
   - 8.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti 22
   - 8.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia 24
   - 8.6 Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená 24

1. Identifikačné údaje mestskej časti

Názov: Mestská časť Košice – Šaca
Sídlo: Železiarenská 9, 040 15 Košice - Šaca
IČO: 00691054
DIČ: 2020928305
Web-stránka: www.saca.sk
e-mail: saca@saca.sk

Mestská časť Košice - Šaca je jednou z 22 mestských častí v rámci mesta Košice, ktorá bola zriadená zákonom č. 401/1990 Zb. o meste Košice v znení neskorších predpisov, nadväzujúc na ústavu SR a zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, v rámci ktorých spĺňa všetky atribúty obce. Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.
Výkon samosprávy v MČ je realizovaný starostom a 7 členným poslaneckým zborom miestneho zastupiteľstva. Administratívny výkon samosprávneho orgánu zabezpečuje starosta prostredníctvom Miestneho úradu mestskej časti, ktorý má 25 zamestnancov. MÚ MČ v záujme optimálneho a racionálneho plnenia úloh sa člení na oddelenia a referáty, ktoré plnia úlohy na zverenom úseku činnosti MÚ komplexne a v celom rozsahu. Úlohy vnútornej kontroly v MČ plní miestny kontrolór, ktorého volí (a odvoláva) Miestne zastupiteľstvo na obdobie 6 rokov a je zamestnancom MČ.

2. Organizačná štruktúra Mestskej časti Košice – Šaca a identifikácia vedúcich predstaviteľov

- Starosta
  - Asistentka
  - Prednosta
    - Oddelenie vnútornej správy
      - vedúci oddelenia
      - referent – poľnohosp., doprava, služby, školstvo, sociálne veci a zdravotníctvo
      - referent - kultúra, šport
      - referent - PaM, evidencia majetku
      - matrikárka – rodná a evidencia
      - matrikárka – úmrtná, osvedčovanie listín a podpisov
      - matrikárka – sobášna, osvedčovanie listín a podpisov
      - organizačný zamestnanec
      - upratovačka
      - prevádzkový zamestnanec domov smútku, pohrebísk a detských parkov
    - Oddelenie finančné a evidencie majetku
      - vedúci oddelenia
      - referent pre účtovníctvo
      - referent – fakturant, CO
      - referent - správa bytov a nebytových priestorov, pokladník
    - Referát správy bytov a nebytových priestorov
      - referent – právna agenda bytov a nebytových priestorov
      - referent - prevádzkar
      - prevádzkový zamestnanec a údržbár

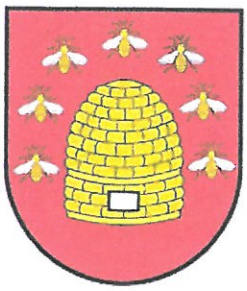

- Referát investičnej činnosti a stavebného poriadku
  - referent - investičná činnosť
  - referent – správca športového areálu
  - organizačno-administratívny zamestnanec
  - referent – projektový manažér
  - organizátor aktivačnej činnosti
- Zástupca starostu
- Miestne zastupiteľstvo
  - Miestny kontrolór

Volené orgány samosprávy Mestskej časti Košice – Šaca

Orgánmi mestskej časti sú **starosta** mestskej časti a **miestne zastupiteľstvo**.

Starosta MČ: Ing. Daniel Petrík - do funkcie starostu mestskej časti Košice - Šaca pre obdobie rokov 2018 – 2022 bol opätovne zvolený v komunálnych voľbách, konaných dňa 10.11.2018. Starosta je najvyšším orgánom mestskej časti a štatutárnym orgánom v majetkovoprávnych a pracovnoprávnych vzťahoch mestskej časti.

Miestne zastupiteľstvo je orgánom mestskej časti, zloženým zo 7 poslancov, zvolených v priamych voľbách obyvateľmi mestskej časti Košice – Šaca.

Poslanci MZ MČ Košice – Šaca pre volebné obdobie 2018 - 2022:

Ing. Ľubomíra Borošová

Marek Hutník

František Pavúr

Ing. Daniel Petrík ml.

Ing. Tomáš Havrila

Mgr. Miroslav Andrássy

Peter Piga/Mgr. Marián Rebej

Volené orgány samosprávy Mestskej časti Košice – Šaca po komunálnych voľbách, konaných dňa 29.10.2022, na volebné obdobie 2022 – 2026:

Starosta mestskej časti: Ing. Daniel Petrík

Poslanci MZ MČ Košice – Šaca: Ing. Jana Petrášová

Ing. Ľubomíra Borošová

Ing. Eva Beneová

Ing. Ľudmila Liptáková

MUDr. Eva Čečková

Peter Košarko

Kamil Ondruš

Hlavný kontrolór: Ing. Vladimír Uchaľ

Komisie pri MZ:

- Komisia výstavby, podnikateľských aktivít, životného prostredia, obchodu a dopravy
- Komisia bytová, sociálna a zdravotná
- Komisia plánovacia, finančná a správy majetku
- Komisia pre kultúru, školstvo, šport a verejný poriadok
- Komisia Miestneho zastupiteľstva o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov

Rozpočtová organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti Mestskej časti Košice - Šaca:

Názov: Materská škola Košice – Šaca
Sídlo: Mládežnícka 2, 040 15 Košice - Šaca
IČO: 35542667
DIČ: 2021638256
Štatutárny orgán: Mgr. Lenka Nogová

Web-stránka: www.mssaca.wbl.sk

e-mail: mssaca@eposta.sk

Hlavným predmetom činnosti Materskej školy je poskytovanie celodennej výchovnej starostlivosti deťom vo veku od 2 do 6 rokov, deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou a deťom so zdravotným postihnutím. V prevádzke je 7 tried s kapacitou 150 detí. Od 1.12.1996 získala Materská škola certifikát ŠPZ a zaradila sa do siete zdravých škôl.

Profilácia školy je zameraná na „Zdravú školu", pohybovú a estetickú výchovu formou krúžkovej činnosti (predplavecká výchova, škola v prírode, logopédia, hudobno – pohybový krúžok, bábkarský krúžok, výtvarný krúžok). Materská škola poskytuje tiež výučbu anglického jazyka.

3. Poslanie, vízia a ciele

Mestská časť Košice – Šaca je samostatným územným a správnym celkom Slovenskej republiky, ktorá združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Základnou úlohou mestskej časti pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Svojim územím a obyvateľstvom vytvára priestor, ktorý má nezastupiteľný spoločenský, kultúrny, ekologický a hospodársky význam.

Mestská časť Košice – Šaca uznesením č. 114/2015 z 10. zasadnutia Miestneho zastupiteľstva, konaného dňa 22. decembra 2015, schválila Akčný plán rozvoja mestskej časti Košice – Šaca na roky 2016 - 2018, ktorý je vypracovaným v súlade s Programom rozvoja mesta Košice na roky 2015 - 2020.

Akčný plán rozvoja mestskej časti Košice – Šaca, ktorý Mestská časť Košice – Šaca spracovala na realizáciu vlastných rozvojových aktivít v príslušnej programovej oblasti rozvoja, obsahuje ciele, opatrenia a projektové zámery, vychádzajúce z existujúceho zoznamu navrhovaných aktivít, financovaných z vlastných zdrojov, prípadne z iných zdrojov, o ktoré sa uvažuje mestská časť uchádzať. V realizácii týchto rozvojových aktivít pokračovala mestská časť aj v roku 2022.

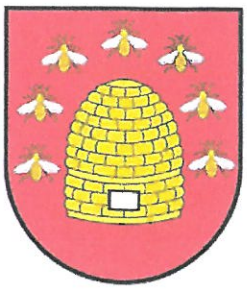

Programová oblasť rozvoja: Košice – Mesto pracovných príležitostí

Cieľ 1: Vytvárať podmienky pre ekonomický rast, zvýšenú zamestnanosť a diverzifikáciu odvetví
Opatrenie 1.3: Vytvorenie kreatívnych centier pre podporu podnikania v kreatívnom priemysle

Projektové zámery MČ:
- Rekonštrukcia a úprava priestorov pre kreatívne centrá a nákup techniky a vybavenia
- Vytvorenie priestorov na prezentáciu kreatívnej tvorby v kaštieli Buzinka
- Vytvorenie priestorov na prezentáciu kreatívnej tvorby v Kultúrnom stredisku

Programová oblasť rozvoja: Košice – Bezpečné mesto

Cieľ 2: Zvýšiť ochranu života, zdravia a majetku pred poškodzovaním a ničením kriminálnou činnosťou
Opatrenie 2.2: Zefektívnenie a zvýšenie účinnosti činnosti mestskej polície v spolupráci s PZ SR, mestskými časťami a odbornými organizáciami

Projektové zámery MČ:
- Dobudovanie efektívneho bezpečnostného kamerového systému MČ Košice - Šaca
- Osvetlenie spojnice medzi Jarkovou a Maloidanskou ulicou
- Osvetlenie cintorínov Jabloňová a Šemšianska
- Rekonštrukcia osvetlenia na vybraných miestach v MČ Košice – Šaca
- Osvetlenie novovybudovanej oddychovej zóny popri potoku Ida v intraviláne MČ Košice – Šaca
- Osvetlenie časti Ľudvíkov dvor a prechod pre chodcov pri ceste 158

Cieľ 3: Znížiť zraniteľnosť a zvýšiť odolnosť mesta na zvláštne a mimoriadne udalosti (technologické a klimatické) prostredníctvom účinného riadenia rizík
Opatrenie 3.2: Zlepšenie podmienok pre vyššiu účinnosť zásahu záchranných zložiek v meste Košice

Projektové zámery MČ:
- Zvyšovanie účinnosti sebaobrany obyvateľstva a efektivity záchranných prác prípravou osôb činných pri mimoriadnych udalostiach cvičeniami, školeniami, tréningami
- Podpora subjektov v oblasti činnosti záchranných prác pri mimoriadnych udalostiach

Opatrenie 3.3: Zlepšenie povedomia verejnosti, ako sa správať v čase zvláštnych a mimoriadnych udalostí a zvýšenie schopnosti sebaobrany obyvateľstva

Projektové zámery MČ:
- Didaktické hry pre výchovu detí predškolského veku k pripravenosti na krízové situácie
- Nepretržitá aktualizácia web - stránky v časti civilnej ochrany MČ Košice – Šaca

Programová oblasť rozvoja: Košice – Mesto kvalitnej dopravy

Cieľ 4: Skvalitniť dopravnú infraštruktúru, dopravné vybavenie, dopravné značenie a reguláciu pre individuálnu automobilovú dopravu (IAD) a verejnú osobnú dopravu (VOD) v meste
Opatrenie 4.2: Dobudovanie a rekonštrukcia dopravnej komunikačnej siete, rekonštrukcia a doplnenie dopravného vybavenia a dopravného značenia

Projektové zámery MČ:
- Vytvorenie prístupovej cesty na Mládežníckej ulici

- Riešenie statickej dopravy v medziblokovej časti MČ Košice – Šaca
- Riešenie statickej dopravy v priestoroch bývalej zauhľovne – vytvorenie parkovacieho domu

Cieľ 5: Zvýšiť podiel verejnej dopravy (VOD), cyklodopravy a pešej dopravy voči individuálnej automobilovej doprave
Opatrenie 5.2: Zvýšenie atraktívnosti a komfortu na zastávkach a v dopravných prostriedkoch MHD

Projektové zámery MČ:
- Zosúladenie zastávky MHD Kvetná so zastávkou Kvetná v opačnom smere
- Výstavba cyklotrasy do Malej Idy
- Výstavba cyklotrasy do Šemše
- Výstavba cyklotrasy z Jarkovej ulice na Maloidanskú ulicu
- Výstavba časti cezhraničnej cyklotrasy vedenej smerom na Hidásnemety (Maďarsko)
- Osadenie prvkov doplnkovej cyklistickej infraštruktúry v MČ Košice – Šaca
- Propagácia cyklodopravy

Opatrenie 5.4: Dobudovanie a vybavenie pešej dopravy

Projektové zámery MČ:
- Vybudovanie nových chodníkov a rekonštrukcia starých chodníkov
- Vybudovanie chodníka okolo potoka od mostu Buzinka po most na Jarkovej ulici ako oddychovú zónu
- Oprava chodníka na Lúčnej ulici
- Oprava chodníka popri ceste 158 Ľudvíkov Dvor
- Výstavba chodníkov na cintorínoch Jabloňová a Šemšianska
- Výstavba chodníka na Šemšianskej ulici pri potoku Idka smerom ku Kaštieľnej ulici
- Náučný chodník popri potoku Ida v intraviláne MČ
- Vybudovanie chodníka z Maloidanskej ulice na Dúbravskú ulicu a Smrekovú ulicu

Programová oblasť rozvoja: Košice – Sociálne mesto

Cieľ 7: Podporiť mladé rodiny v oblasti zosúladenia rodinného a pracovného života
Opatrenie 7.2: Podpora rozšírenia ponuky zariadení pre umiestnenie detí do 3 rokov a materských centier

Projektové zámery MČ:
- Podpora neverejných poskytovateľov prevádzkujúcich materské centrá a zariadenia pre deti do 3 rokov
- Podpora tretieho sektora prostredníctvom dotácií

Cieľ 8: Skvalitniť sociálne služby a rozšíriť a inovovať ponuku ďalších podľa dopytu pre seniorov, dlhodobo chorých a zdravotne postihnutých občanov najmä služby na komunitnej úrovni
Opatrenie 8.1: Zvýšenie dostupnosti opatrovateľskej služby v domácom prostredí a ambulantných sociálnych služieb

Projektové zámery MČ:
- Denné centrum
- Stravovanie seniorov a ŤZP
- IT vzdelávanie seniorov
- Propagácia sociálnych služieb
- Sociálne poradenstvo
- Podpora kooperácie subjektov pôsobiacich v sociálnej a zdravotnej oblasti
- Podpora dobrovoľníctva a svojpomoci

- Podpora vzdelávania poskytovateľov sociálnych služieb MČ (denné centrum)

Cieľ 9: Zlepšiť podmienky pre sociálnu inklúziu sociálne odkázaných a sociálne neprispôsobivých občanov
Opatrenie 9.1: Poskytovanie profesionálneho komplexného sociálneho poradenstva a prevencie

Projektové zámery MČ:
- Prevencia sociálno-patologických javov a krízových situácií (poradenstvo, dávky..)
- Realizácia projektov podporujúcich opatrenia sociálno-právnej ochrany detí
- Zvyšovanie profesionality výkonu sociálno-právnej ochrany
- Organizácia prímestských táborov
- Prevádzkovanie multifunkčných ihrísk
- Podpora tretieho sektora prostredníctvom dotácií
- Centrum materiálnej pomoci

Opatrenie 9.2: Zvyšovanie kvality a účinnosti terénnej sociálnej práce a komunitných činností

Projektové zámery MČ:
- Námestie Oceliarov (terénna práca s marginalizovanými skupinami)
- Eliminácia nedostatočnej informovanosti o možnosti zamestnávať osoby z marginalizovaných skupín
- Činnosť zameraná na zníženie intolerancie voči marginalizovaným skupinám

Cieľ 10: Zvýšiť stupeň architektonickej bezbariérovosti v meste
Opatrenie 10.1: Debarierizácia verejných priestorov (vo väzbe na školstvo, zdravotníctvo, kultúru a verejné služby)

Projektové zámery MČ:
- Mestská časť bez bariér – monitoring bariér na verejných miestach a vo verejných budovách

<u>Programová oblasť rozvoja: Košice – Mesto inovatívneho vzdelávania detí</u>

Cieľ 12: Skvalitniť výchovno-vzdelávací proces a rozšíriť kapacity materských škôl
Opatrenie 12.1: Rekonštrukcia, vybavenie a modernizácia budov a areálov materských škôl súčasne s rozširovaním kapacít

Projektové zámery MČ:
- Výstavba nového pavilónu
- Rekonštrukcia a výmena tehál v severnej časti hlavnej budovy Materskej školy za plastové okná a zateplenie
- Rekonštrukcia a obnova vodovodného systému v hlavnej budove MŠ, kde sú v prevádzke 4 triedy
- Zateplenie spojovacej chodby, ktorá spája 5 budov
- Rekonštrukcia kanalizácie v MŠ z dôvodu havarijného stavu
- Výmena dlažby a obkladačiek v detských umyvárkach a WC
- Úprava balkóna v 7 triedach
- Modernizácia detského ihriska a areálu vo vonkajších priestoroch MŠ, doplnenie vybavenia, šmýkačky, preliezky a pod.
- Vybudovanie altánkov
- Vybudovanie malého dopravného ihriska
- Vybudovanie telocvične pre deti

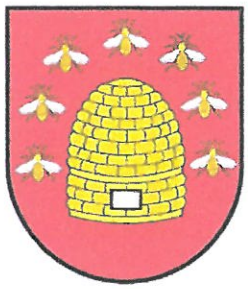

Programová oblasť rozvoja: Košice – Mesto kvalitného životného a prírodného prostredia

Cieľ 14: Skvalitniť životné a prírodné prostredie na území mesta
Opatrenie 14.3: Zvýšenie energetickej efektívnosti a využívanie alternatívnych zdrojov energie na prevádzku budov a zariadení vo vlastníctve mesta a MČ

Projektové zámery MČ:
- Optimalizácia energetickej efektívnosti verejných budov – spracovanie energetických auditov budov vo vlastníctve MČ
- Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejnej budovy – Športový areál – kotolňa
- Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejnej budovy – Kultúrne stredisko
- Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejnej budovy – Dom služieb
- Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejnej budovy – Miestny úrad

Opatrenie 14.4: Zvýšenie množstva a kvality prvkov zelene a modernej infraštruktúry na území mesta

Projektové zámery MČ:
- Revitalizácia parku v kaštieli Buzinka
- Revitalizácia medziblokovej zelene
- Zriadenie obecného rybníka
- Zriadenia rozprávkového lesíka v chatárskej oblasti Viničky
- Revitalizácia bývalého kameňolomu a zriadenie pamiatky pre obete pracovných úrazov v bývalých VSŽ a v súčasnom US Steel Košice
- Revitalizácia športového areálu
- Revitalizácia potoka Ida, výsadba zelene a zriadenie oddychových plôch

Programová oblasť rozvoja: Košice – Mesto kultúry, športu a aktívneho oddychu

Cieľ 15: Zvýšiť možnosti a rozšíriť ponuku pre uspokojenie variabilných záujmov trávenia voľného času obyvateľmi a návštevníkmi mesta a zapojiť ich ako aktívnych účastníkov alebo divákov do kultúrneho a športového diania v meste
Opatrenie 15.1: Dobudovanie, udržiavanie a sprístupnenie infraštruktúry pre šport a oddych

Projektové zámery MČ:
- Vybudovanie rekreačných zón v MČ Košice – Šaca
- Výstavba vonkajších ihrísk s prvkami doplnenými o posilňovacie zariadenia pre rôzne vekové skupiny a hendikepovaných
- Rekonštrukcia športového areálu
- Výstavba multifunkčnej haly
- Zriadenie dopravného ihriska
- Beh údolím Idy
- Rally Šaca

Opatrenie 15.4: Podpora neprofesionálnej a profesionálnej kultúry

Projektové zámery MČ:
- Na Košickej Turni – dospelí
- Na Košickej Turni – deti
- MISS ROMA
- Šačanské Vianoce

- Deň úcty k starším
- MDŽ

Opatrenie 15.5: Zvýšenie účinnosti destinačného manažmentu na podporu zvyšovania návštevnosti mesta a účasti obyvateľov a návštevníkov na podujatiach

Projektové zámery MČ:
- Šačanský jarmok

4. Geografické údaje o mestskej časti, demografické údaje, z histórie mestskej časti, pamiatky, symboly

4.1. Geografické údaje

Mestská časť Košice – Šaca leží na rovinatom území vo výške 256 m. n. m v Košickej kotline, ktorá je zo severu ohraničená výbežkami Slovenského rudohoria, časť Volovské vrchy. Je situovaná asi 15 km juhozápadne od Košíc. Cez mestskú časť preteká potok Ida, ktorý sa vlieva do Bodvy.
Šaca vznikla zemným spojením dvoch pôvodných obcí Šaca a Buzinka. Výhoda jej polohy spočíva v tom, že leží na významnom komunikačnom ťahu, ceste I/50, v trase Košice – Bratislava. V jej tesnej blízkosti sa na južnej strane (vo vzdialenosti cca 1 km) nachádza hutnícky gigant U. S. Steel Košice, s. r. o.
Už samotný názov „mestská časť" hovorí, že je súčasťou mesta Košice. Bola k nemu administratívne pričlenená v roku 1972 – v tom čase ako jeden z piatich obvodov mesta. V súčasnosti patrí medzi 22 mestských častí mesta Košice a je súčasťou okresu Košice II. Mestská časť Košice –Šaca sa skladá z týchto častí: Šaca, Buzinka, Ľudvikov Dvor.

4.2. Demografické údaje

Mestská časť Košice – Šaca z hľadiska počtu obyvateľov patrí do skupiny obcí v Košickom samosprávnom kraji s počtom obyvateľov nad 2 000 obyvateľov. K 31. 12. 2022 žilo v MČ 5 675 obyvateľov. Celková rozloha katastrálneho územia mestskej časti je 47,9 km^2 a priemerná hustota osídlenia predstavuje 118,48 obyvateľov/ km^2.

Základné demografické údaje	
Počet obyvateľov	5 675
V tom: muži	2 812
ženy	2 863
Hustota obyvateľov	118,48 obyv./ km^2
Veková štruktúra obyvateľstva	
Predproduktívny vek do 18 rokov	1 119
Produktívny vek od 18 do 62 rokov	3 701
Poproduktívny vek 62 rokov a viac	855

4.3. Z histórie

Podľa archeologických nálezov siaha história osídlenia tohto územia až do obdobia raného vývoja človeka na území Slovenska – staršej doby kamennej.

Šaca patrila pôvodne do osídlenia pri hornom toku rieky Idy. Toto územie tvorilo veľkú zem zvanú terra Ida, kde na polceste medzi dnešnou Veľkou Idou a Malou Idou vznikol kostol, ktorý dodnes existuje na území

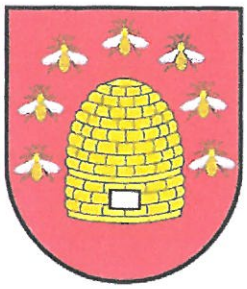

Šace. Prvá písomná zmienka o tomto kostole sa objavuje v roku 1275, a možno predpokladať, že v tých časoch okolo kostola existovala aj dedina.

V písomných dokladoch sú najstaršie dejiny Šace zachytené spolu s dejinami Malej Idy. Až do roku 1319 prechádzala Šaca rukami viacerých majiteľov, ktorí ju získavali rôznymi spôsobmi – v dueloch, kúpou alebo delením majetkov. V roku 1319 došlo k odpredaju južnej polovice Šace magistrovi Čaňovi zo Šariša. Na tomto území vznikli potom dve dediny, Buzinka a Gergelyfalva. Dedina Gergelyfalva údajne zanikla niekedy v 16. storočí, kedy jej obyvatelia vymreli.

Severná časť Šace bola až do roku 1344 v rukách zemanov z Bašky, v priebehu 14. storočia bola krátkodobo v rukách rôznych majiteľov. Od roku 1395 sa na takmer štyri storočia zemepánmi Šace postupne stali Semseyovci zo Šemše, ktorí toto územie získali darovaním od kráľa Žigmunda.

S rodinou Semsey sú úzko späté aj dejiny hradu v Šaci, ktorého výstavbu možno umiestniť do rozpätia rokov 1439-1445. V roku 1468 bol však hrad pod vplyvom udalostí, ktoré sa odohrali v Uhorsku, zbúraný. Na základe existujúcich dokumentov nie je však možné ani len približne situovať polohu hradu.

V 16. a 17. storočí sú Šaca a Buzinka maďarskými dedinami. Počas stavovských povstaní nastáva prudký úbytok obyvateľstva, v prípade Buzinky dochádza k dočasnému vyľudneniu. Mor v roku 1711 takmer vyľudnil Šacu. Tak ako v iných dedinách Košickej kotliny, aj v Šaci a Buzinke došlo k usadzovaniu nových poddaných. Začalo tu prichádzať národnostne zmiešané obyvateľstvo.

Koncom 18. storočia sa začína meniť národnostné zloženie obyvateľstva v prospech Slovákov. V oboch dedinách – v Buzinke aj v Šaci sa však počas celého 19. storočia rozpráva po slovensky aj po maďarsky, čo svedčí o tom, že tu bok po boku žili obe národnosti.

Do roku 1776 sa datuje výstavba rokokového kaštieľa v Šaci a koncom 18. storočia bol v obci postavený klasicistický kaštieľ miestneho zemepána Juraja Semseyho v Buzinke. Do obdobia 18. storočia môžeme začleniť aj vznik Ľudvíkovho Dvora. Predpokladá sa, že vznikol ako majer rodiny Semseyovcov. Prvá písomná zmienka o Ľudvíkovom Dvore sa však objavuje až v roku 1826.

20. storočie bolo v Európe poznačené dvomi svetovými vojnami, ktoré poznamenali aj život v Šaci. Prvú svetovú vojnu v rokoch 1914 – 1918 prežívali aj obyvatelia Šace pri strádaní a nedostatku životných potrieb. Po roku 1921 došlo k čiastočnej parcelácii pozemkov bývalého zemepána – rodiny Semseyovcov, čím sa rozšíril počet maloroľníkov. Klasicistický kaštieľ so záhradou a časťou pôdy zakúpil v roku 1929 košický lekár a majiteľ sanatória Dr. Ladislav Nemessányi.

V roku 1943 došlo k zlúčeniu obcí Šaca a Buzinka.

Na prelome rokov 1944 – 45 sa šačanov dotkla druhá svetová vojna a jej hrôzy. Počas prechodu frontu došlo párkrát k odstreľovaniu najmä nemeckých kolón, ktoré prechádzali cez obec smerom od Košíc. Počas bojov bolo poškodených veľa domov, najviac rímskokatolícky kostol, ktorý bol v roku 1946 opravený zo zbierok ľudu. Obec bola oslobodená 18. januára 1945.

Novodobé dejiny Šace boli asi najviac ovplyvnené výstavbou a ďalšou existenciou Východoslovenských železiarní. Výstavba a následné spustenie výroby vo VSŽ ovplyvnilo nielen prudký vzostup počtu obyvateľstva, firma aktívne zasahovala do celkového rozvoja Šace.

4.4. Kultúrne pamiatky

V štátnom zozname nehnuteľných kultúrnych pamiatok sú evidované štyri architektonické objekty zo Šace:

- pôvodne gotický kostol nanebovzatia Panny Márie
- rokokový kaštieľ rodiny Semsey
- klasicistický kaštieľ v Buzinke
- mlyn (Slávikov mlyn)

4.5. Symboly obce

Insígnie MČ Košice – Šaca:

Vlajka

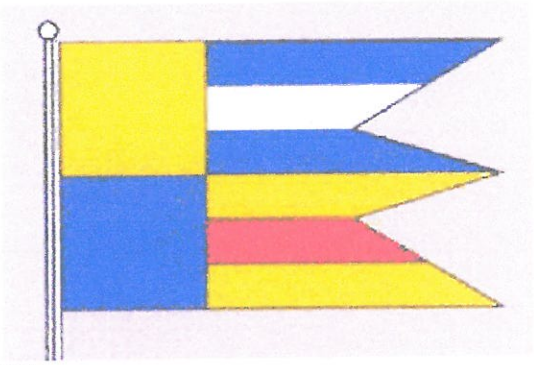

Pečatidlo

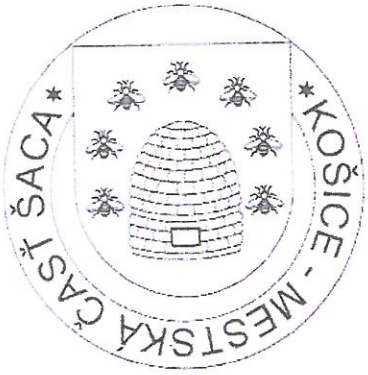

Erb

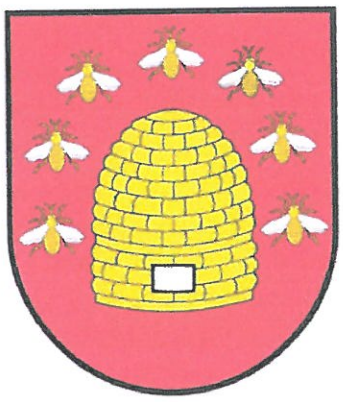

Málo frekventovaný motív podľa odtlačku pečatidla obce z roku 1784. Do úvahy sa bral aj odtlačok mladšej pečate obce Šaca z roku 1839.
V červenom štíte zlatý úľ so strieborným otvorom, sprevádzaný hore a po bokoch siedmimi zlatými sriebrokrídlymi včelami.
Kód: S-173/2000, autor Gabriel Kladek a Matej Kladek prijatý 29. 10. 1999 č. MieZ-67/99.
V erbe Šace je úľ a 7 včiel. Včela bola pokladaná za symbol duše, často označovaná ako „vtáčik Panny Márie", číslovka 7 má biblický význam. Úľ symbolizoval jednotu cirkevníkov – obyvateľov Šace. Táto myšlienka bola podporená aj textom : „Jednomyseľne".

5. Plnenie funkcií mestskej časti v oblasti výchovy a vzdelávania, sociálneho zabezpečenia, zamestnanosti, zdravotníctva a kultúry

5.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v mestskej časti poskytuje jedna materská škola a jedna základná škola. V terajšej dobe sú zariadenia postačujúce. V rámci stredného školstva je to SOŠ Košice - Šaca na Učňovskej ulici, s výukovými, športovými a stravovacími zariadeniami.

Mestská časť vyvíja aj aktivity pre deti ohľadne využívania voľného času v rámci prázdnin. V roku 2022 mestská časť usporiadala v rámci letných prázdnin už tradičný týždeň organizovaných programov pre deti - 5 aktívnych dní s každodennými výletmi a programom pre deti v dvoch turnusoch, ktorý sa teší veľkému záujmu zo strany občanov mestskej časti. Tieto aktivity sú organizované pod dohľadom skúsených pedagógov.

Na oblasť výchovy, vzdelávania a rozvíjania tvorivých schopností detí a mládeže z marginalizovanej rómskej komunity v MČ, ale aj na základné, pracovné a špecializované poradenstvo dospelým klientom z tejto komunity sa zameriava zriadené Komunitné centrum, prevádzkované s podporou Ministerstva vnútra SR v rámci národného projektu.

5.2. Sociálne zabezpečenie

V tejto oblasti mestská časť zabezpečuje poskytovanie stravovania seniorom, ktorí o to prejavia záujem. Občanom v hmotnej núdzi je možné poskytnúť pomoc vo forme jednorazových dávok na úhradu mimoriadnych výdavkov spojených s nepriaznivou sociálnou situáciou.

Prostredníctvom terénnej sociálnej práce sa v národnom projekte mestská časť snaží o začlenenie osôb žijúcich v marginalizovaných rómskych komunitách do spoločnosti resp. zmierniť ich nepriaznivé životné situácie tak, aby mali dôstojné podmienky a reálne možnosti na zmenu týchto nepriaznivých životných situácií. Pomáhajú osobám žijúcim v marginalizovaných rómskych komunitách pri komunikácií s úradmi, lekármi a v neposlednom rade s potenciálnymi zamestnávateľmi. Motivujú osoby žijúce v marginalizovaných rómskych komunitách v rôznych oblastiach života a vedú ich k svojpomoci. V rámci národného projektu „Terénna sociálna práca a terénna práca v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít II." nadviazali úspešnú spoluprácu s miestnymi občianskymi združeniami a spoločne organizujú množstvo rôznorodých podujatí pre členov komunity, v ktorej pôsobia.

V súvislosti s vyhlásenou mimoriadnou situáciou z 26. februára 2022 súvisiacou s hromadným prílevom cudzincov na územie Slovenskej republiky, spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny sa MČ Košice – Šaca v období od marca 2022 do konca roku 2022 podieľala na opatreniach týkajúcich sa poskytovania základných potrieb utečencom so štatútom dočasného útočiska.

V uvedenom období MČ zabezpečovala administratívnu podporu pre ubytovateľov ako aj pre odídencov z Ukrajiny vo forme poskytovania služieb a pomoci pri plnení podmienok, potrebných na poskytnutie príspevku na ubytovanie. Zároveň realizovala kontrolu uplatnených príspevkov, spracovávala prehľady pre okresný úrad a realizovala vyplácanie príspevkov za ubytovanie odídencov z prostriedkov MV SR.

V období roka 2022 MČ Košice – Šaca sprostredkovala vyplatenie 141 príspevkov na ubytovanie odídencov a poskytla pomoc spolu pre 30 odídencov (20 dospelých, 10 detí).

Týmto boli zároveň využité voľné priestory a nehnuteľnosti u 9-tich ubytovateľov z radov občanov, resp. subjektov z MČ (subjekty spadajúce pod riadiaci orgán MV SR).

5.3. Oblasť zamestnanosti

V oblasti zamestnanosti je rozhodujúca hlavne blízkosť USS s.r.o., ktorá ovplyvňuje aj existenciu nadväzujúcich výrob a nových pracovných príležitostí.

Na základe dohody medzi Mestskou časťou Košice – Šaca a Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach bola organizovaná aktivačná činnosť formou menších obecných služieb a formou dobrovoľníckej služby pre uchádzačov o zamestnanie.

V roku 2022 pokračovalo v MČ Košice – Šaca zamestnávanie dvoch zamestnancov na pozíciách terénny sociálny pracovník a terénny pracovník na základe Zmluvy o spolupráci č. USVRK-OIP-2019/001673-055 s Ministerstvom vnútra SR v rámci Národného projektu „Terénna sociálna práca a terénna práca v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít (MRK)", s trvaním od 1.11.2019 do 31.10.2022. Od 1.11.2022 projekt „Terénna sociálna práca a terénna práca v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít II" pokračoval na základe Zmluvy o spolupráci č. 450/2022, uzatvorenej s Úradom vlády SR, s dobou trvania do 31.3.2023, ktorá bola neskôr predĺžená do 30.6.2023.

Od 1.1.2022 sa MČ Šaca zapojila do Národného projektu „Komunitné služby v mestách a obciach s prítomnosťou MRK – II. fáza" na základe Zmluvy o spolupráci č. 1077/2021, uzatvorenej s Úradom vlády SR, pričom zamestnala troch zamestnancov na pozíciách odborný garant komunitného centra, odborný pracovník komunitného centra a asistent odborného pracovníka komunitného centra, s trvaním projektu do 31.12.2022. Doba trvania projektu bola Dodatkom č. 1/2022 predĺžená do 30.6.2023.

V roku 2022 zamestnávala Mestská časť Košice - Šaca spolu 5 zamestnancov, zapojených do jednotlivých projektov.

Počas roka 2022 zamestnávala Mestská časť Košice – Šaca v priemere 30 zamestnancov, z toho 3 vedúcich zamestnancov, s celkovým objemom vyplatených miezd vo výške 581 179,39 Eur, vrátane mzdových prostriedkov starostu MČ a odmien za práce, vykonávané podľa potrieb MČ na základe dohôd o vykonaní prác v zmysle Zákonníka práce. Celková cena práce za rok 2022 bola vo výške 783 641,30 Eur.

5.4. Zdravotníctvo

Základnú zdravotnú starostlivosť poskytuje účelové zariadenie obvodného zdravotníckeho strediska s lekárňou na Námestí oceliarov. Budova zdravotného strediska je majetkom mesta Košice, ktorý je v správe mestskej časti. V tomto objekte mestská časť zabezpečila aj zriadenie veterinárnej ambulancie. Vyššie zdravotnícke služby poskytuje Nemocnica Košice – Šaca, a. s., 1. súkromná nemocnica, ktorej súčasťou je aj areál fyziatricko - rehabilitačného zariadenia s lôžkovou časťou, nachádzajúci sa v centre mestskej časti.

5.5. Kultúra a šport

Spoločenský a kultúrny život je v mestskej časti zabezpečovaný v priestoroch Kultúrneho domu, kde sa nachádza kinosála, verejná knižnica a denné centrum pre seniorov, a v objekte Spoločenského domu, kde sa nachádza spoločenská sála a salónik. V časti Ľudvíkov dvor je k dispozícii menší kultúrny dom.

Mestská časť každoročne organizuje množstvo zaujímavých kultúrnych podujatí, ktorých cieľom je rozšíriť aktivitu a kultúrne vyžitie obyvateľov MČ v rôznych záujmových oblastiach.

V prvom štvrťroku roku 2022 bolo organizovanie kultúrnych a športových podujatí vzhľadom na prijaté opatrenia na zabránenie šírenia koronavírusu a nebezpečnej choroby COVID 19 obmedzené. Záujmovo-umelecká činnosť obyvateľov MČ Šaca bola on–line formou prezentovaná v Šačanských novinečkách. Následne, po uvoľnení opatrení, sa uskutočnili podujatia: Stavanie mája (FS Šačanka), tiež podujatia pre ženy So ženami pre ženy – tvorivé dielne zamerané na výrobu sviečok z medzistienok, machových obrazov, makramé a drôtikovanie, Lesné športové pele-mele pre deti k MDD, Gulášmajster – súťaž vo varení gulášu, aktívne spolupodieľanie sa na akcii Potulky mestom Košice – MČ Šaca, Mesiac úcty k starším v dennom centre seniorov, Umlčané svedkyne – výstava zorganizovaná Komunitným centrom v Šaci, Predvianočné jednohubky s Mikulášom, Stretnutie pri Betleheme.

V mestskej časti pôsobí folklórna skupina Šačanka, ktorej činnosť je každoročne podporovaná aj z rozpočtu MČ. V januári 2022 sa konal krst CD folklórnej skupiny Šačanka, no vzhľadom na prijaté opatrenia v súvislosti so šírením nebezpečnej choroby COVID 19 bola táto udalosť prístupná len pre členov FS a niekoľko pozvaných zainteresovaných osôb.

Za účelom zabezpečenia vykonávania športových aktivít obyvateľmi MČ zriadila a spravuje športový areál, kde aktívne pôsobia rôzne športové kluby. Na činnosť športových klubov, zameranú na športové aktivity detí a mládeže, poskytuje MČ každoročne finančnú podporu vo forme dotácií z rozpočtu MČ. Športové zariadenia sú tiež v areáli škôl (telocvičňa, plaváreň, štadión, ihriská). Pre najmenších obyvateľov slúži detské ihrisko na Mládežníckej ulici a detský park Medúlik s množstvom atraktívnych zariadení, určených na zábavu a pohybové aktivity detí.

Mestská časť každoročne usporadúva úspešné športové podujatia – v roku 2022 to boli Beh údolím Idy – beh na 10 km s medzinárodnou účasťou a Memoriál Ondreja Sotáka, cyklistické preteky pre deti Športuj ako Sagan.

6. Informácie o vývoji mestskej časti z pohľadu rozpočtovníctva

6.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2022

Základným nástrojom finančného hospodárenia mestskej časti bol rozpočet obce na rok 2022.

Rozpočet MČ na rok 2022 bol zostavený v súlade s ustanovením § 10 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet MČ sa vnútorne člení na bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej len bežný rozpočet), kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej len kapitálový rozpočet) a finančné operácie. Rozpočet MČ na rok 2022 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový.

Rozpočet MČ Košice – Šaca na roky 2022 - 2024 bol schválený uznesením Miestneho zastupiteľstva **č. 272/2022 zo dňa 10. marca 2022** vo výške **2 491 035 Eur** v príjmovej aj vo výdavkovej časti rozpočtu.

V priebehu roka 2022 boli rozpočtovými opatreniami vykonané nasledovné zmeny rozpočtu:

Por. číslo zmeny	Zmena rozpočtu rozpočtovým opatrením schválená uznesením číslo - rozpočtové opatrenie podľa § 14 ods. 2 písm. a) b) c) d) - rozpočtové opatrenia v zmysle uznesenia č. 75/2015	Zmena rozpočtu v príjmoch v Eur	Zmena rozpočtu vo výdavkoch v Eur	Rozpočet po zmene v Eur	
				Príjmy	Výdavky
1.	Zmena vyk. starostom MČ dňa 31.3.2022, RO č. 1	0	0	2 491 035	2 491 035
2.	293/2022 dňa 9.6.2022, RO č.2	+90 151	+90 151	2 581 186	2 581 186
3.	306/2022 dňa 14.7.2022, RO č. 3	+83 000	+83 000	2 664 186	2 664 186
4.	Zmena vyk. starostom MČ dňa 2.9.2022, RO č. 4	+331 427	+331 427	2 995 613	2 995 613
5.	312/2022 dňa 6.10.2022, RO č. 5	-3 359	-3 359	2 992 254	2 992 254
6.	15/2022 dňa 19.12.2022, RO č. 6	+67 537	+ 67 537	3 059 791	3 059 791
7.	Zmena vyk. starostom MČ dňa 30.12.2022, RO č. 7	+2 986	+2 986	3 062 777	3 062 777

Rozpočet mestskej časti Košice – Šaca po poslednej zmene k 31.12.2022 v celých eurách:

	Rozpočet na rok 2022	Rozpočet po zmenách 2022
Príjmy celkom	**2 491 035,00**	**3 062 777,00**
z toho :		
Bežné príjmy	2 284 833,00	2 492 263,00
Kapitálové príjmy	35 177,00	290 604,00
Finančné operácie príjmové	131 655,00	232 540,00
Príjmy RO s právnou subjektivitou	39 370,00	47 370,00
Výdavky celkom	**2 491 035,00**	**3 062 777,00**
z toho :		
Bežné výdavky	1 707 449,00	1 977 204,00
Kapitálové výdavky	165 365,00	429 351,00

Finančné operácie výdavkové	85 976,00	85 976,00
Výdavky RO s právnou subjektivitou	532 245,00	570 246,00
Prebytok/schodok za rok 2022	**0,00**	**0,00**

Bilancia príjmov a výdavkov k 31.12.2022 podľa rozpočtovej klasifikácie:

Kód	Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť k 31.12.2022	% plnenia
	BEŽNÝ ROZPOČET				
100	**Daňové príjmy**	**854 993,00**	**848 806,00**	**880 853,00**	***103,78***
110	Dane z príjmov, ziskov a kapitálového majetku	832 384,00	832 384,00	864 431,00	
130	Dane za tovary a služby	3 365,00	16 422,00	16 422,00	
200	**Nedaňové príjmy**	**777 443,00**	**755 525,00**	**710 013,16**	***93,98***
210	Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	641 000,00	630 178,00	607 068,02	
220	Administratívne poplatky a platby	47 410,00	47 690,00	41 358,20	
240	Úroky z domácich úverov, pôžičiek a vkladov	56,00	56,00	11,06	
290	Iné nedaňové príjmy	53 800,00	77 601,00	61 575,88	
200	**Nedaňové príjmy RO MŠ**	**39 370,00**	**47 370,00**	**47 325,84**	***99,91***
220	Administratívne poplatky a platby	38 320,00	46 320,00	47 103,86	
290	Iné nedaňové príjmy	1 050,00	1 050,00	221,98	
300	**Granty a transfery**	**706 818,00**	**887 932,00**	**878 800,24**	***98,97***
310	Tuzemské bežné granty a transfery	706 818,00	887 932,00	878 800,24	
	Bežné príjmy celkom	**2 324 203,00**	**2 539 633,00**	**2 516 992,24**	**99,11**
600	**Bežné výdavky**	**1 707 449,00**	**1 977 204,00**	**1 930 767,53**	***97,65***
610	Mzdy, platy a ostatné osobné vyrovnania	569 040,00	551 431,00	548 593,78	
620	Poistné a príspevky zamestnancov do poisť. a NÚP	215 795,00	213 818,00	210 750,13	
630	Tovary a ďalšie služby	888 358,00	1 159 223,00	1 119 864,64	
640	Bežné transfery	27 340,00	45 816,000	44 642,67	
650	Splácanie úrokov a ost. platby súvisiace s úvermi	6 916,00	6 916,00	6 916,31	
600	**Bežné výdavky RO MŠ**	**532 245,00**	**570 246,00**	**564 274,98**	***98,95***
610	Mzdy, platy a ostatné osobné vyrovnania	278 500,00	293 313,00	293 334,43	
620	Poistné a príspevky zamestnancov do poisť. a NÚP	98 936,00	113 756,00	113 747,39	
630	Tovary a ďalšie služby	147 719,00	149 022,00	143 040,50	
640	Bežné transfery	7 090,00	1 14 155,00	14 152,66	
	Bežné výdavky celkom	**2 239 694,00**	**2 547 450,00**	**2 495 042,51**	**97,94**
	KAPITÁLOVÝ ROZPOČET				
200	**Nedaňové príjmy**	**35 177,00**	**290 604,00**	**35 176,30**	***12,10***
230	Kapitálové príjmy	35 177,00	290 604,00	35 176,30	
	Kapitálové príjmy celkom	**33 433,00**	**290 604,00**	**35 176,30**	**12,10**

700	**Kapitálové výdavky**	**165 365,00**	**429 351,00**	**58 257,56**	***13,56***
710	Obstaranie kapitálových aktív	165 365,00	429 351,00	58 257,56	
	Kapitálové výdavky celkom	**165 365,00**	**429 351,00**	**58 257,56**	**13,56**
	FINANČNÉ OPERÁCIE				
400	**Príjmy z transakcií s finančnými aktívami a pasívami**	**130 188,00**	**231 073,00**	**153 572,26**	***66,46***
453	Zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov	32 808,00	32 808,00	29 274,22	
454	Prevod prostriedkov z peňažných fondov	97 380,00	183 892,00	124 298,04	
400	**Príjmy z transakcií s finančnými aktívami a pasívami MŠ**	**1 467,00**	**1 467,000**	**1 467,38**	***100***
453	Zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov	1 467,00	1 467,00	1 467,38	
	Príjmové finančné operácie celkom	**131 655,00**	**232 540,00**	**155 039,64**	**66,67**
800	**Výdavky z transakcií s finančnými aktívami a pasívami**	**85 976,00**	**85 976,00**	**85 975,57**	***100***
820	Splácanie istín	85 976,00	85 976,00	85 975,57	
	Výdavkové finančné operácie celkom	**85 976,00**	**85 976,00**	**85 975,57**	**100**
	Príjmy celkom	**2 491 035,00**	**3 062 777,00**	**2 707 208,18**	***88,39***
	Výdavky celkom	**2 491 035,00**	**3 062 777,00**	**2 639 275,64**	***86,17***
	Prebytok	**0,00**	**0,00**	***67 932,54***	

6.2. Výsledok rozpočtového hospodárenia za rok 2022

Výsledok hospodárenia bol zistený podľa § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. Mestská časť Košice – Šaca, vrátane rozpočtovej organizácie Materská škola, v roku 2022 dosiahla (v EUR):

1.	**Bežné príjmy**	**2 516 992,24**
	z toho: príjmy MČ	2 469 666,40
	vlastné príjmy RO Materská škola	47 325,84
	Bežné výdavky	**2 495 042,51**
	z toho: výdavky MČ	1 930 767,53
	výdavky RO Materská škola	564 274,98
	Rozdiel	**21 949,73**

2.	**Kapitálové príjmy**	**35 176,30**
	z toho: príjmy MČ	35 176,30
	Kapitálové výdavky	**58 257,56**
	z toho: výdavky MČ	58 257,56
	Rozdiel	**-23 081,26**

Celkové príjmy	**2 552 168,54**
Celkové výdavky	**2 553 300,07**
Výsledok hospodárenia - schodok	**- 1 131,53**

Schodok bežného a kapitálového rozpočtu zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa **upravuje – zvyšuje** o:

• Nevyčerpané prostriedky zo školskej jedálne za stravné	**2 209,44**
• Nevyčerpaný výnos z poplatku za rozvoj za rok 2021	**13 057,00**
• Nevyčerpané prostriedky zo ŠR na Referendum 2023	**2 023,71**
Upravený výsledok rozpočtového hospodárenia	**- 18 421,68**

Schodok bežného a kapitálového rozpočtu v sume **1 131,53 Eur** zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **upravený** o nevyčerpané prostriedky zo ŠR a podľa osobitných predpisov v sume **17 209,15 Eur** bol v rozpočtovom roku 2022 vysporiadaný:

- z finančných operácií v sume **18 421,68 Eur**

3. **Finančné operácie príjmové**	**155 039,64**
z toho: finančné operácie MČ	153 572,26
finančné operácie MŠ	1 467,38
Finančné operácie výdavkové	**85 975,57**
Rozdiel	**69 064,07**

Zostatok finančných operácií v sume **69 064,07 Eur** bol použitý na:

- vysporiadanie upraveného schodku bežného a kapitálového rozpočtu v sume **18 421,68 Eur**

Zostatok finančných operácií podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume **50 642,39 Eur,** navrhuje MČ použiť na základe rozhodnutia MZ Košice - Šaca na:

- tvorbu rezervného fondu v sume **50 642,36 Eur.**

6.3. Plán rozpočtu na roky 2023 – 2025

Mestská časť spracovala Návrh rozpočtu MČ Košice – Šaca na roky 2023 – 2025:

	Skutočnosť k 31. 12. 2022	Plán na rok 2023	Plán na rok 2024	Plán na rok 2025
Príjmy celkom	**2 707 208,18**	**2 865 542,00**	**2 414 310,00**	**2 380 875,00**
z toho:				
Bežné príjmy	2 469 666,40	2 471 485,00	2 334 245,00	2 334 245,00
Kapitálové príjmy	35 176,30	241 312,00	33 435,00	0,00

Príjmové finančné operácie	153 572,26	103 905,00	0,00	0,00
Príjmy RO s právnou subjektivitou	47 325,84	46 630,00	46 630,00	46 630,00
Príjmové finančné operácie RO	1 467,38	2 210,00	0,00	0,00

	Skutočnosť k 31. 12. 2022	**Plán na rok 2023**	**Plán na rok 2024**	**Plán na rok 2025**
Výdavky celkom	**2 639 275,64**	**2 865 542,00**	**2 409 814,00**	**2 369 313,00**
z toho:				
Bežné výdavky	1 930 767,53	1 897 384,00	1 740 473,00	1 743 069,00
Kapitálové výdavky	58 257,56	309 760,00	0,00	0,00
Výdavkové finančné operácie	85 975,57	88 181,00	101 334,00	58 237,00
Výdavky RO s právnou subjekt.	564 274,98	570 217,00	568 007,00	568 007,00
Prebytok/schodok	**67 932,54**	**0,00**	**4 496,00**	**11 562,00**

7. Informácie o vývoji mestskej časti z pohľadu účtovníctva

7.1. Majetok

Názov	**Skutočnosť k 31.12.2021**	**Skutočnosť k 31.12.2022**
Aktíva (majetok) spolu	**11 768 269,26**	**11 464 038,77**
Neobežný majetok spolu	**11 019 678,43**	**10 836 463,37**
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	11 019 678,43	10 836 463,37
Dlhodobý finančný majetok	0,00	0,00
Obežný majetok spolu	**747 251,15**	**623 649,71**
z toho :		
Zásoby	0,00	0,00
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	12 069,41	6 975,49
Dlhodobé pohľadávky	100 301,00	66 868,00
Krátkodobé pohľadávky	174 823,52	183 245,47
Finančné účty	460 057,22	366 560,75
Časové rozlíšenie	**1 339,68**	**3 925,69**
Náklady budúcich období	1 339,68	3 925,69

7.2. Zdroje krytia

	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Vlastné imanie a záväzky spolu	**11 768 269,26**	**11 464 038,77**
Vlastné imanie	**5 143 874,20**	**4 965 340,81**
z toho :		
Výsledok hospodárenia	5 143 874,20	4 965 340,81
v tom: nevysporiadaný HV min. rokov	5 142 518,84	5 135 156,20
HV za účtovné obdobie	1 355,36	-169 815,39
Záväzky	**6 264 467,73**	**6 167 494,54**
z toho :		
Rezervy	5 850,00	6 710,00
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	5 669 701,27	5 640 719,10
Dlhodobé záväzky	309 586,42	221 824,36
Krátkodobé záväzky	235 724,04	254 635,08
Bankové úvery a výpomoci	43 606,00	43 606,00
Časové rozlíšenie	**359 927,33**	**331 203,42**
Výnosy budúcich období	359 927,33	331 203,42

V roku 2020 MČ Košice – Šaca prijala **návratnú finančnú výpomoc** z MF SR zo štátnych finančných aktív na výkon samosprávnych funkcií z dôvodu kompenzácie výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020 v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 vo výške **43 606,00 Eur**. Návratná finančná výpomoc z MF SR bola poskytnutá bezúročne so splatnosťou od októbra 2024 do októbra 2027.

7.3. Pohľadávky

Pohľadávky	Zostatok k 31. 12. 2021	Zostatok k 31. 12. 2022
Pohľadávky do lehoty splatnosti	163 980,19	144 096,12
V tom: dlhodobé pohľadávky (splatnosť nad 1 rok)	100 301,00	66 868,00
Pohľadávky po lehote splatnosti	558 249,98	579 237,83
Opravné položky k pohľadávkam	-447 105,65	-473 220,48

Prevažnú časť pohľadávok mestskej časti tvoria pohľadávky po lehote splatnosti z dôvodu neuhradeného nájomného a služieb, spojených s užívaním obecných bytov, nebytových priestorov a pozemkov. K pohľadávkam, u ktorých existuje riziko nevymožiteľnosti, tvorí mestská časť opravné položky v zmysle Zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve.

V roku 2022 bola uhradená 3. splátka z dlhodobej pohľadávky, ktorá vznikla MČ Košice – Šaca v roku 2020 voči spoločnosti Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., vyplývajúca z Kúpnej zmluvy za predaný majetok - verejné kanalizácie v MČ Košice – Šaca, na základe ktorej bola dohodnutá splatnosť kúpnej ceny v šiestich ročných splátkach, z toho posledná do 31.3.2025.

7.4. Záväzky

Záväzky	Zostatok k 31. 12. 2021	Zostatok k 31. 12. 2022
Záväzky do lehoty splatnosti	545 310,46	476 459,44
v tom: dlhodobé záväzky (splatnosť nad 1 rok)	309 586,42	221 824,36
Záväzky po lehote splatnosti	0,00	0,00

Prevažnú časť záväzkov mestskej časti tvora dlhodobé záväzky, hlavne úver zo ŠFRB, ktorý bol prijatý v r. 2005 na výstavbu 69 bytových jednotiek v sume 1 460 831,18 € so splatnosťou do roku 2025. K 31.12.2022 vykazuje mestská časť zostatok úveru zo ŠFRB vo výške 225 954,74 Eur.
Významnou súčasťou dlhodobých záväzkov sú aj prijaté zábezpeky, súvisiace s užívaním prenajatých bytov v bytovom dome Metalurg na Námestí oceliarov č. 19 vo výške 69 206,33 Eur a nebytových priestorov vo výške 8 871,69 Eur.

7.5. Účtovný výsledok hospodárenia – vývoj nákladov a výnosov

	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Náklady	**1 529 523,51**	**1 780 263,73**
50 – Spotrebované nákupy	176 599,47	212 280,95
51 – Služby	288 891,42	412 420,32
52 – Osobné náklady	798 459,13	833 475,94
53 – Dane a poplatky	3 937,56	3 722,64
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	15 693,59	14 635,40
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	199 039,44	250 572,69
56 – Finančné náklady	20 997,73	19 249,65
57 – Mimoriadne náklady	33,19	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	25 871,98	33 906,14
Výnosy	**1 530 948,92**	**1 610 516,44**
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	6 717,92	9 999,00
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0	0
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	876 622,35	902 035,32

64 – Ostatné výnosy	309 325,25	302 928,28
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	7 224,17	8 083,15
66 – Finančné výnosy	55,42	11,06
67 – Mimoriadne výnosy	0	0
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	266 909,87	387 459,63
59 – Dane z príjmov	**70,05**	**68,10**
Výsledok hospodárenia / + kladný VH, - záporný VH /	**1 355,36**	**-169 815,39**

Účtovným výsledkom hospodárenia MČ Košice – Šaca za rok 2022 je strata vo výške 169 815,39 Eur. Účtovný výsledok hospodárenia sa usporiada účtovne v rámci účtovnej jednotky preúčtovaním na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov v zmysle platných postupov účtovania.

8. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť mestskej časti

8.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2022 mestská časť prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov v EUR
Ministerstvo vnútra SR	Matrika, register obyvateľov, register adries	83 963,16
Ministerstvo vnútra SR Úrad vlády SR	Terénna sociálna práca s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít	28 665,03
Úrad vlády SR	Služby komunitného centra v Košiciach – Šaci	49 508,88
Ministerstvo financií SR	Dotácia - COVID 19 doplatenie	1 901,06
Ministerstvo vnútra SR	Voľby do orgánov SO a voľby do samosprávnych krajov	6 641,91
Ministerstvo vnútra SR	Referendum 2023	2 023,71
Mesto Košice	Príspevok na stravovanie seniorov	5 043,20
Mesto Košice	Transfer na bežné výdavky: - Údržba verejných priestranstiev a zelene - Oprava strechy a bleskozvodu Nám. Oceliarov 6	**80 000,00** 40 000,00 40 000,00

Ministerstvo kultúry SR	Transfer na opravu strechy Zichyovského kaštieľa v Buzinke	70 000,00
Ministerstvo hospodárstva SR	Dotácia k cenám elektrickej energie	2 985,27
Ministerstvo vnútra SR	Príspevok na ubytovanie odídencov z UA	23 443,00

8.2. Poskytnuté dotácie

V roku 2022 mestská časť poskytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN č. 3/2015 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mestskej časti Košice - Šaca:

Prijímateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých prostriedkov v EUR
Verejná knižnica J. Bocatia v Košiciach	Nákup knižného fondu a realizácia podujatí	1 700,00
Únia žien Slovenska	Činnosť ZO ÚŽS v Košiciach – Šaci	798,14
FK Junior Šaca, o. z. Šaca	Podpora činnosti mládežníckych družstiev FK Junior Šaca	5 000,00
Hokejbalový klub Šaca	Podpora činnosti Hokejbalového klubu Šaca	2 500,00
Volejbalový klub Šaca	Podpora činnosti Volejbalového klubu Šaca	2 500,00
FK Šaca o.z.	Podpora činnosti FK Šaca	140,92
PD Autosport. O. z., Košice	Zabezpečenie trofejí pre víťazov 14. roč. motoristickej súťaže RACE ŠACA 2022	200,00
Nane Vasoske Košice – Šaca	Podujatie Dievča roka 2022	200,00

8.3. Významné investičné akcie v roku 2022

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2022:

- Modernizácia verejného osvetlenia v Košiciach – Šaci,
- rekonštrukcia zavlažovacieho systému na športovom areáli v Košiciach – Šaci,
- obstaranie plynovej prípojky a zásobníka plynu v objekte na športovom areáli v Košiciach – Šaci,
- rozšírenie verejného osvetlenia na cintoríne na Jabloňovej ulici v Košiciach - Šaci.

8.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Mestská časť Košice – Šaca bude na základe schváleného programového rozpočtu na roky 2023 - 2025 pokračovať vo svojej činnosti súvisiacej s hospodárením s hnuteľným a nehnuteľným majetkom, so zabezpečením bezpečnosti v mestskej časti, s údržbou a správou miestnych komunikácií, verejných

priestranstiev, cintorínov, kultúrnych, športových a iných zariadení, bude zabezpečovať verejnoprospešné služby, najmä udržiavanie čistoty v mestskej časti, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, bude vykonávať investičnú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov a vytvárať vhodné podmienky na bývanie v mestskej časti, bude utvárať podmienky na zabezpečovanie vzdelávania, kultúry, osvetovej činnosti, telesnej kultúry a športu, bude zabezpečovať prenesený výkon správy štátu na úseku matričnej činnosti a registra obyvateľstva, taktiež bude plniť úlohy na úseku sociálnej pomoci a starostlivosti.

Investičné priority, na ktoré sa MČ Košice – Šaca bude aj naďalej zameriavať, vytýčila v prílohe k Akčnému plánu rozvoja MČ Košice – Šaca na roky 2016-2018.

Parkoviská, chodníky, cyklotrasy

- Vybudovanie parkovísk v priestoroch „starej zauhľovne" – **čiastočne zrealizované**
- Vybudovanie nových chodníkov a rekonštrukcia starých chodníkov – **čiastočne zrealizované (chodník k FRO, Námestie Oceliarov 10-14, Námestie Oceliarov 15, sanácia cestného mosta na Šemšianskej ulici)**
- Vybudovanie chodníka okolo potoka od mostu Buzinka po most na Jarkovej ulici ako oddychovú zónu
- Oprava chodníka na Lúčnej ulici - **zrealizovaná**
- Výstavba cyklotrasy do Malej Idy a Šemše – **vypracovaná projektová dokumentácia**
- Výstavba cyklotrasy z Jarkovej na Maloidanskú podľa skutočného geometrického zamerania
- Výstavba chodníkov na cintorínoch Jabloňová a Šemšianska – **čiastočne zrealizované**

Bytová výstavba

- Výstavba nových bytov

Investície do stavieb

- Obnova a rekonštrukcia klasicistického kaštieľa v Buzinke, realizácia priľahlého záhradného parku – realizácia je vo fáze spracovania projektovej dokumentácie na revitalizáciu parku a na zriadenie prístupových komunikácií a parkovacích plôch – **zrealizovaná oprava strechy Zichyovského kaštieľa v Buzinke (2022).**
- Obnova kultúrneho strediska v duchu 60-tych rokov – **čiastočne zrealizované.**
- Priľahlý park k terase kaviarne kultúrneho strediska uzavrieť oplotením pre účely osadenia cvičiacich strojov, detského ihriska a rekonštrukcie terasy.
- Revitalizácia Námestia Oceliarov – **zrealizovaná rekonštrukcia a modernizácia elektrických rozvodov v bytových domoch.**
- Rekonštrukcia priestorov kuchyne v spoločenskom dome – **čiastočne zrealizované (spracovanie projektovej dokumentácie, nákup bielej techniky, výmena klimatizácie).**
- Výstavba inžinierskych sietí v rozostavanej IBV – **zrealizovaná výstavba verejného osvetlenia, prístupovej komunikácie a dopravného značenia, zrealizované rozšírenie verejného rozvodu plynu.**
- Realizácia inžinierskych sietí v plánovaných IBV.
- Revitalizácia športového areálu, premiestnenie hokejbalového ihriska do športového areálu, výstavba multifunkčného ihriska, zriadenie fitnescentra, výstavba okruhu pre korčuliarov – **zrealizovaná výstavba multifunkčného ihriska, rekonštrukcia a modernizácia zavlažovacieho systému (2022), rekonštrukcia oplotenia a vstupných brán, obstaranie brán a striedačiek v areáli futbalového štadióna v MČ Košice – Šaca, rekonštrukcia vykurovania v budove na športovom areáli na plynové (2022).**
- Zateplenie nebytových priestorov – **zrealizované čiastočné zateplenie Spoločenského domu.**

- Zriadenie uzamykateľného trhoviska v centre MČ – **uskutočnená obnova existujúceho trhoviska.**
- Modernizácia centra MČ.
- Zriadenie detských ihrísk – **zrealizované vybudovanie detského ihriska na Mládežníckej ulici, zriadenie workout ihriska a doplnenie detských športových prvkov v detskom parku Medúlik.**
- Zriadenie dopravného ihriska.

Protipovodňové opatrenia

- Vybudovanie a rekonštrukcia systémov odvodňovacích zariadení slúžiacich na odvádzanie vôd z povrchového odtoku t.j. vodu zo zrážok, ktorá nevsiakla do zeme a ktorá je odvádzaná z terénu alebo z vonkajších častí budov do povrchových vôd alebo do podzemných vôd – **zrealizované vybudovanie odvodňovacieho rigolu na ul. Šemšianska.**
- Obnova brehov potoka Ida – protipovodňová realizácia.

Sociálna oblasť

- Zriadenie opatrovateľskej služby.
- Zriadenie denného stacionára pre starších a postihnutých občanov.
- Zriadenie domova dôchodcov.
- Zriadenie škôlky pre postihnuté deti.

Riešenie nezamestnanosti

- Zriadenie obchodnej spoločnosti (sociálneho podniku) s účasťou MČ s cieľom vytvoriť pracovný a výrobný program pre zabezpečenie zamestnanosti marginalizovaných skupín a nezamestnaných občanov.

Skvalitnenie služieb pre obyvateľstvo

- Zriadenie bezdrôtového rozhlasu v časti Ľudvíkov dvor – **zrealizované.**
- Zvyšovanie bezpečnosti komplexným riešením kamerového systému – **zrealizovaná modernizácia a rozšírenie kamerového systému v MČ.**
- Modernizácia verejného osvetlenia – **zrealizovaná prekládka a modernizácia verejného osvetlenia na ul. Lúčna, zrealizovaná výstavba verejného osvetlenia na Jarkovej ulici, zrealizované osvetlenie prechodov pre chodcov Šaca smer Buzinka, zrealizované osvetlenie prechodov pre chodcov v časti Ľudvíkov dvor, rozšírenie verejného osvetlenia na cintoríne na Jabloňovej ulici v Košiciach – Šaci (2022).** .
- Nákup servisnej, záhradnej a čistiacej techniky – **nákup traktora Belarus s prídavnými zariadeniami, nákup traktorovej kosačky, úžitkového vozidla Peugeot.**
- Triedenie a separácia komunálneho odpadu.
- Zriadenie polopodzemných kontajnerov na komunálny odpad.
- Zriadenie uzamykacích kontajnerovísk – **čiastočne zrealizované, výstavba pokračuje.**
- V spolupráci s potenciálnymi partnermi zriadiť vlastnú prevádzku skládky komunálneho odpadu.
- Revitalizácia a výsadba novej parkovej zelene v MČ – **priebežne sa realizuje.**
- Osadenie nových lavičiek, kvetináčov a smetných košov v MČ – **priebežne sa realizuje.**
- Vyhotovenie turistickej mapy okolia MČ Šaca a označenie turistických trás do cieľových destinácií.
- Organizovanie zavedených kultúrnych a športových podujatí a vytváranie nových – **priebežne sa realizuje.**

8.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Po dátume riadnej účtovnej závierky nedošlo k významnej udalosti osobitného významu, ktorá by vyžadovala úpravu účtovných výkazov Mestskej časti Košice – Šaca k 31. decembru 2022.

8.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Účtovná jednotka nie je vystavená významným rizikám a neistotám.

KOŠICE - MESTSKÁ ČASŤ ŠAČA

Vypracoval: Ing. Jarmila Turoková
SOR pre účtovníctvo

Schválil: Ing. Daniel Petrík
starosta MČ

V Košiciach – Šaci, 24.5.2023

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke